

Leden

Tak to tedy udělala.

Pomstila se. Ona, která vždycky přísahala na laskavost a toleranci. Jenže může se člověk ubránit nepříteli pouhou laskavostí? Dnes už o tom pochybovala. A navíc byla docela obyčejně našťvaná.

Pěšinkou ve sněhu, vyšlapanou zvěří, se nechala vést ke kraji lesa. Byla tak světlá noc, že kmeny stromů vrhaly ostré stíny a byly vidět jen nejjasnější hvězdy. Na jehličí se lesklo světlo měsíce. Byl dokonale kulatý. Sněžný úplněk, napadlo ji. Táta jí kdysi vyprávěl, že druhý úplněk roku pojmenovali američtí indiáni Sněžný. Prvnímu říkali Vlčí a třetímu Vraní nebo taky Červí. Táta hltal knížky z Divokého západu a dokázal o Americe vyprávět, jako by v ní strávil kus života, i když ve skutečnosti byl nejdál ve Zlíně.

Marie s ním proseděla u kamen spoustu večerů. Většinou potmě. Stačilo jim, že škvírami mezi kovovými pláty plotny probleskuje oheň. K tátovu vyprávění o indiánech patřily odlesky plamenů tančící na zdi a dřevěné podlaze, teplo od rozpálených kachlů a občasné mámino odkašlání. Co vlastně potmě dělala máma, když táta vyprávěl? Ty zkazky o indiánech ji přece musely nudit, slyšela je tisíckrát. Marii teď zamrzelo, že si mámu vybavuje jen jako tichý teplý stín kdesi v koutě. Vzpomínkám dominoval táta. To on jí postavil ze špalků

a trámu kladinu, to on ji naučil rybařit, štípat dříví a naskakovat do vlaku za jízdy. Máma prostě jen byla nablízku.

Tenkrát to nestačilo.

Pěšinka se ztratila a Marie musela přebrodit závěj nafoukaného sněhu. Byl zmrzlý a sypký, šustil pod nohama, odletoval jí od špiček bot a třpytil se ve světle měsíce. Kovové madlo pily ji studilo do dlaně. Prsty měla skoro necitlivé. Měla si vzít rukavice, jenže když odcházela z domu, na takovou trivialitu v návalu emocí nepomyslela.

V půli louky se zastavila. Odsud byl nejhezčí výhled na její domov uprostřed louky ve tvaru podkovy. Tři hospodářské budovy a chalupa. Každé stavení chránily dva vysoké jasany; zasadil je její děda jako živé hromosvody.

Jak si někdo může myslet, že ji odsud dokáže vyštípat? Na peníze ji tedy rozhodně nenaláká. Nikdy pro ni nic zvláštního neznamenal. Buď byly, nebo nebyly a ona se podle toho vždycky dokázala zařídit. Svou finanční situaci přijímala smířeně jako střídání ročních období. Když v sedmatřiceti zůstala sama se třemi dospívajícími dětmi – vlastní dcerou a manželovými dvojčaty –, naučila se žít hodně skromně. Zvládla to a děti dospěly, aniž by jim cokoli chybělo.

Od nikoho nic nepotřebovala.

Ivan Hanák si dlouho myslel, že stačí postupně zvyšovat nabídku, a Marie nakonec podepíše kupní smlouvu. Už skoupil snad půlku údolí pod její chalupou, staré dřevěnice nechal strhnout a na jejich místě postavit nové, a ty teď pronajímal. Tu její prý chce pro sebe. Je kouzelná, jiná, výjimečná. Vdechl by tomu místu nový život, vemlouval se. Vždyť jí chalupa padá na hlavu. A vůbec, Marie stejně už brzy bude muset odejít k dceři dolů do vsi. Samotná stará ženská nemůže žít v kopcích. K doktorovi daleko, na nákup taky. Kolik zim tu ještě dokáže přečkat?

„Jenom divný lidi si libujou v samotě,“ řekl, když ho vyvedlo z míry její odmítnutí.

Zkoušel se dokonce i spolčit s Valerií; dcera připustila, že by měla raději peníze než dům a pozemky po předcích. Jistě, ráda vezme matku k sobě do domečku u hlavní silnice, pověděla mu prý, už mockrát jí to nabízela... Což nebyla pravda, mluvily o tom spolu jen jednou před pár lety, když měla Marie vyvrtnutý kotník, a i tehdy odmítla. Nedávno s tím za ní Valerie přišla podruhé, mluvila o stáří a pomoci, ale oči se jí leskly dychtivostí.

Marie poslala dceru do háje stejně jako Hanáka. A zcela vážně začala uvažovat o tom, že dům přepíše na nevlastního syna, protože ten chalupu miluje a nikdy by ji neprodal. Promluví s ním o tom.

Ze všeho nejvíc ji popouzelo slovo *stará*. To přece není; ještě ne. Nepotřebuje mít nikoho za zadkem. Manžel tu s ní nežije už tak dlouho, že snad neexistuje nic, co by nezvládla. Dobře, třeba už nemá sílu očesat všechny jabloně v sadu a ovcí se taky zbavila, ale trávu jí poseká soused, s cirkulárkou si poradí sama a starou ladu nivu i sněžný skútr ještě urídí. Rodiče i prarodiče tu přežili i bez těchhle vymožeností a ani jeden z nich neopustil kopce jinak než nohama napřed.

I kdyby jí Hanák za dům nabídl dvojnásobnou cenu, neodejde.

A výhrůžky?

Povytáhla jeden koutek úst a tiše si odfrkla. To, co dnes udělala, je snad jasná odpověď. Marie Mertová nepatřila k lidem, kteří se sesypou, když na ně zadupete. Právě naopak. Po zlém s ní ještě nikdo nic nepořídil.

*

O několik minut později si na schodech na verandu oklepala snůž z bot. Uvnitř na podlahu z širokých fošen svítil měsíc. Opřela pilu o stěnu, a jakmile necítila v ruce její tíhu, trochu se uvolnila; teď si klidně může namlouvat, že se nic nestalo. Pověsila vaták na háček a vstoupila do příjemně vytopeného pokoje. Než odsud odešla, pořádně naložila kamna a škvírami v opotřebované rezavé plotně dosud probleskovala oranžová záře uhlíků. Byla to pořád ta kamna, u kterých sedávali s tátou. Marie usoudila, že zatím ani nemusí rozsvěcet. Tohle jí taky naučil otec: jen málokdy je třeba vidět do všech koutů.

Přihodila pár polen. A když zavírala dvířka kamen, najednou se nedokázala pořádně nadechnout. Plánovat pomstu je jedna věc, vzít pilu do ruky je věc druhá. Už jednou to nevyšlo. Tentokrát snad vybrala správné místo. Ale nemohl jí někdo vidět? Nemohla ji zachytit fotopast? Ochránci přírody je po lese rozmisťují, aby sledovali pohyb vlků a rysů, dřevaři s jejich pomocí hlídají vytěžené dřevo. Myslivci se díky nim dozvědí, jaká zvířata se kde potulují...

Ale na místě, odkud se teď vrací, žádná fotopast není.

Přece by o ní věděla. Něčeho by si všimla.

Tep se jí trochu zklidnil. Tuhle oblast zná líp než kdokoli jiný. Její chodidla si pamatují každý krok po každé pěšině, každý kořen, kámen, potůček, padlý strom, terénní vlnu. Poznala by, že někdo navrtal dřevo, aby do dutiny ukryl fotopast, neušlo by jí, kdyby na některém kmeni přibyla vyboulenina z balzové kůry. Neunikly by jí stopy ve sněhu vedoucí do míst, kam normálně nikdo nechodí. Je tu ve výhodě, protože je doma. Tady se nemusí ničeho bát.

Tady si může dělat, co chce.

*

Potmě se svlékla, zavřela se ve sprchovém koutu a nastavila obličej proudům teplé vody. Byla tak prochládlá, že skoro necítila prsty na nohou. Pod vodou bolely. Ale teplo jí pomalu prostupovalo kůží, prohřívalo ji uvnitř. Zavřela oči. Tohle potřebovala: všechno to ze sebe smýt.

Chvíli jen stála a představovala si, že vystoupila ze svého těla a dívá se na sebe z výšky. Vidí temeno své hlavy, šediny u kořínků, oblaka páry, oprýskanou omítku. Pak vylétne oknem ven a pozoruje svůj dům uprostřed bílých nedotčených luk. „Tady nás nemůže rušit nikdo jiný než my sami,“ říkával spokojeně táta a měl pravdu. Představovala si to absolutní ticho. Rampouchy na okapech. Temně modré nebe, protože tady v horách díky sněhu v zimě nebývá úplná tma. Bezpečnou hradbu lesa; desítky hektarů svého vlastního lesa, uprostřed kterého je dům usazený jako v měkkém hnízdě.

Lidi jsou daleko. A dokud jsou lidi daleko, je všechno v pořádku.

Tohle jí vždycky pomohlo. Když vyšla ze sprchy, byla už naprosto klidná. Přímo do okna silně zářil úplněk. Marie nakreslila prstem na zapařeném zrcadlo rozesmátý obličej, oblékla se, rozsvítila v kuchyni a uvařila si heřmánkový čaj. Může to být večer jako kterýkoli jiný..., když si nepřipustí pochybnosti. Mohla by jí s tím pomoci televize? Místnost naplnily hlasy herců. Možná u filmu usnula, nebyla si jistá. A pak se to ozvalo.

Tři údery, rázné a odměřené. Připadalo jí, že znějí z půdy. Kuny? Nebo se dovnitř nějak dostal pták?

Strnula. Vypnula televizi. Poslouchala. Kromě praskání dřeva v kamnech a tikání hodin neslyšela nic. A pak sebou trhla. Buch, buch, buch. Na sklo. Na okno ve štítu. Takhle pravidelné zvuky těžko způsobí zvíře.

Kdo jí uprostřed noci tluče na okno? Proč v podkroví? Je snad v domě, nebo si přistavil žebřík a bouchá na ni zvenku? Z hrudi se jí šířila horká vlna paniky. Zhluboka se nadechla. Mysli logicky. Jsi doma. Doma. Tady se nemáš čeho bát.

Buch, buch, buch.

Proč by někdo bouchal uvnitř? Co by v jejím domě dělal? Ty rány se určitě ozývají zvenku. Může to být Hanák? S tím pomyslením se trochu uklidnila – pochopitelně, kdo jiný? Za celých pětadesát let, které prožila v tomto domě, se sem nikdo nevloupal. Marie se až donedávna ani nezamykala, jen na noc zastrčila petlici. Takže se zdálo logické, že ten, kdo teď tluče na okno jejího domu, ji chce jenom postrašit, neublíží jí. Možná ji viděl? Sledoval ji? Mstí se jí takhle? Anebo ani neví, co provedla, a je to jen další ze zoufalých pokusů vystrnadit ji odsud?

Odložila šálek, sklonila se ke kamnům a ze škvíry mezi uhlákem a stěnou vytáhla sekeru. To, že je připravená, ještě neznamena, že se bojí.

Oběma rukama pevně sevřela topůrko a vyšla na prosklenou verandu. Jestli si vzal ze stodoly žebřík a teď na něm stojí, možná by stačilo vši silou kopnout... Nikdo by se jí nemohl divit. Viděla ve tmě člověka, který se jí pokoušel vniknout do podkroví – co asi tak měla udělat? Jenom se bránila! Možná si s sebou Hanák někoho přivedl... nebo na žebříku stojí někdo, koho si na tuhle akci najal..., ale to nehraje roli. Marie byla rozhodnutá ukázat, že se nebojí. Ať je tam venku kdokoli, poví mu, aby se od ní držel co nejdál. Co si myslel? Že jí bude bouchat na okno a ona se bude vyplašeně krčit uvnitř? Že snad ze strachu prodá dům?

Teď už se vůbec nebála, ovládal ji vztek.

Rázně stiskla kliku a vyšla ven. Nikde nikdo. Chvilí stála a poslouchala. Pak za sebou zamkla dveře a klíč si strčila do

kapsy. Obejde dům. Zhluboka se nadechla a s napřaženou sekerou vykročila do mrazivé noci.

*

O den později

Byl úplně jiný než ona. Nemělo to budoucnost.

Přesto – nebo právě proto – ji Oliver přitahoval. Jeho potetované paže se naprosto lišily od otcových vymydlených rukou s dokonale ostříhanými nehty a jeho způsoby se vymykaly všemu, co Dominiku Hanákovou táta učil o etiketě. Olivera ani nenapadlo pomoci jí do bundy nebo jí otevřít dveře, zato neváhal pohrozit chlápku, který do ní ve frontě v Penney Marketu nechtěně strčil nákupním vozíkem, že ho zabije.

Když se dnes ráno v tom supermarketu potkali, pozval ji na běžky. Souhlasila a tvářila se, že je totálně nad věcí, ale když přišla domů, musela si ve svém pokoji na chvíli lehnout na podlahu a zavřít oči, natolik se cítila vykořeněná a rozechvělá, natolik byla najednou slabá, s koleny změkklými trémou a dechem zkráceným očekáváním. Pak ji vyzvedl a teď jsou tady, u staré chalupy kousek pod hřebenem Javorníků, po kolena ve sněhu. Nebe tmavne a oni jen matně tuší, kudy vede sjezdová cesta dolů.

Kdyby otec věděl, kde Dominika je a s kým, zbláznil by se...

Vytáhla z batůžku oplatku, rozbalila ji a ukousla si; tatranka byla zmrzlá a chutnala jako kus překližky. Dominika tiše vzdychla. Od chvíle, kdy se začala s Oliverem vídat, ji už mockrát napadlo, že to nedopadne dobře. Nepředstavovala si nic konkrétního, rozhodně ne to, že se s ním v mrazu ztratí na horském hřebeni. Byl to prostě jen takový divný pocit.